

Ons pedagogisch handelen buitenschoolse opvang De Regenboog Malden

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

September 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Louise Buijs.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

Komend jaar richten wij ons bij onze locatie op het volgende pedagogisch doel: In 2024 gaan we ons verdiepen in het uitgangspunt: 'We bieden brede uitdaging en plezier' door de activiteitenplanning uit te breiden. Tevens verhogen we de ouderbetrokkenheid door weekplanning en foto's met ouders te delen via ouderportaal.

In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor onze locatie betekent dit 6,7 uur per jaar.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Zodra kinderen binnen komen begroeten we hen allemaal door hun voornaam te noemen en oogcontact te maken, zodat we laten merken dat we hen hebben gezien.
- Kinderen die zich wat onveiliger voelen in de groep, mogen naast de pedagogisch medewerkers zitten of op schoot, zodat ze zich meer beschermd voelen.
- Als het voorgelezen verhaal is afgelopen vragen we iets uit dit verhaal aan de kinderen. Hierbij is er ruimte voor ieders mening.
- Wanneer het enigszins mogelijk is gaan wij met de kinderen naar buiten, zodat ze kennis maken met alle elementen van de natuur zoals wind, regen en zon. Buiten spelen in de natuur is goed voor de motorische, zintuigelijke en cognitieve ontwikkeling. Het samen ervaren schept een band.
- Een lach of knuffel doen wonderen. Vooral jonge kinderen hebben dit nodig. Affectie tonen schept een warme band en geeft vertrouwen. We maken grapjes met elkaar en er worden moppen verteld. We zorgen ervoor dat de kinderen naar elkaar luisteren. Het kind dat aan de beurt is krijgt zo zelfvertrouwen en aandacht.
- Wij hebben een kinderraad. Een keer in de maand gaat de pedagogisch medewerker met de kinderraad in overleg. Hierin krijgen de kinderen ruimte om te vertellen wat ze missen op de groepen, welke activiteiten ze willen doen en mogen ze meedenken over onze werkwijze.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Bij onze bso krijgen de kinderen aan het begin van de middag tijdens het drinkmoment de gelegenheid om te vertellen wat ze willen doen. We zorgen dat kinderen, die veel energie hebben en naar buiten willen, zo snel mogelijk met begeleiding naar buiten kunnen. Deze kinderen willen meestal voetballen of in het Drakenbos, een echt stukje bos in onze achtertuin op ontdekking gaan. Ze kunnen hun energie kwijt en ze zijn stuk rustiger als ze weer naar binnenkomen. Als kinderen aangeven dat ze liever rustig binnen willen spelen of even willen chillen, zorgen we dat ze opgevangen worden in de binnenruimte.
- Een kind kwam stil en lusteloos op de bso binnen. We proberen er achter te komen waarom ze stil is. Ze zegt dat ze zich niet lekker voelt. Ze heeft wel gegeten en gedronken. Verder speelt ze niet echt. We vertellen haar, dat als het echt niet gaat we haar ouders kunnen bellen. Ze wil dit graag. We geven een ziek kind extra aandacht door regelmatig te vragen hoe het gaat. We geven extra drinken, als ze dorst hebben. Omdat ze echt alleen maar op de bank bleef zitten, hebben we tenslotte haar ouders gebeld. Zij was opgelucht toen haar oudere zus en broer kwamen om haar op te halen.
- Als een kind niet mee wil doen met de aangeboden activiteit van de dag is dat natuurlijk mogelijk. Een andere collega bekijkt dan samen met het kind de mogelijkheden.
- Bij de voorschoolse opvang krijgen de kinderen in de ochtend de rust en ruimte om zichzelf voor te bereiden op de schooldag. Bij binnenkomst vragen we altijd wat ze willen doen en of ze op een rustig plekje willen zitten of juist lekker willen spelen. Het ene kind heeft in de ochtend al vrij snel de behoefte actief te zijn, het andere kind wil juist even wat rust voordat de school begint. De kinderen worden door ons gehoord en gezien, de kinderen bieden we veiligheid en de mogelijkheid om op eigen wijze te ontspannen voordat ze door ons naar school worden gebracht.
- Naast dat wij dagelijks de kinderen observeren, observeren we de kinderen een keer per jaar rond de verjaardag. Deze observatie koppelen wij terug aan de ouders en geven de mogelijkheid voor een 10 minuten gesprek.
- Op het moment dat wij ons zorgen maken over een kind bespreken we dit in het team en eventueel met de clustermanager voor advies. Hierna gaan we in gesprek met de ouders en hier komt een stappenplan uit voort.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- Als kinderen een (gezelschaps-) spel aan tafel gaan spelen geven we ze de ruimte om zelf de regels te bepalen. We observeren en ondersteunen als ze er zelf niet uitkomen. Dit betekent dat spellen soms een heel andere vorm en speelwijze krijgen. Vaak komen ze gezamenlijk tot een oplossing.
- Als kinderen buiten fietsen of tractor rijden maken we ze duidelijk dat we willen dat ze ruilen. We laten ze hierover zelf een afspraak maken met de volgende.
- We betrekken de kinderen met het aanschaffen van spelmaterialen. Met Sinterklaas mogen ze hun wensen kenbaar maken door een verlanglijstje te maken. Sinterklaas kan er dan rekening mee houden waarmee hij de kinderen een plezier kan doen.
- Wij vragen geregeld aan de kinderen welke activiteiten ze leuk vinden, hier houden wij rekening mee met het maken van de activiteitenplanning.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- Het Drakenbos is een echt stukje bos tussen de achterzijde van het gebouw en de tennisbaan wordt door ons regelmatig gebruikt om te wandelen en te spelen. Na overleg met de gemeente is er een (straat)naambordje geplaatst voor de ingang van het bosje, te zien vanuit de lokalen van de peutergroep/bsso en kinderdagverblijf, met de naam Drakenbos erop. Vanaf die dag wordt het Drakenbos volop in gebruik genomen als zodanig. De kinderen mogen alleen in het Drakenbos als er een pedagogisch medewerker buiten is. Ze mogen van alles doen in het bos, behalve in bomen klimmen en aan takken hangen en trekken.
- Op het grote speelveld achter onze ruimte is een grote speelberg aangelegd waar onze kinderen graag spelen. De berg, een rioolbuis en verschillende boomstammen zorgen voor een uitdagende natuurlijke speelomgeving.
- We stimuleren de kinderen meer oog voor de natuur te krijgen door vogels te spotten, maar ook door op zoek te gaan naar sporen. Het Drakenbos biedt hiervoor alle mogelijkheden. Hier kunnen kinderen lekker in de grond wroeten, stenen zoeken, maar ook allerlei diertjes zoals wormen, kevers, muizen. Ze vinden er boomtakken en in de herfst liggen er honderden bladeren op de grond die gedroogd worden of op een andere manier gebruikt worden.
- In de winter rijgen we pinda's en hangen die buiten in de boom voor de vogels, maar de kinderen snoepen er ook van! Onze tuin en stukje bos moet ook onderhouden worden, schoonmaken, bladeren ruimen, schoffelen, harken en niet te vergeten: gieten! Kortom, een uitdagend stukje natuur.
- Onze activiteiten worden aangepast op de leeftijd en ontwikkeling van het kind. Bijvoorbeeld een vlag ontwerpen doet de oudere groep zonder voorbeeld en alleen met hun eigen fantasie, terwijl de jongere kinderen voorbeelden te zien krijgen en vanuit daar hun vlag kunnen ontwerpen.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- We starten de middag met gezamenlijk eten van fruit en groenten zoals appels, peren, bananen, tomaten en komkommer. In de zomer snoepen we van aardbeien, druiven en mango's. We drinken fruitwater of gewoon water. We begroeten de kinderen die binnen komen in onze groepsruimte. De kinderen melden ze zich aan en we noteren ze op de presentielijst. De kinderen weten dat ze plaats moeten nemen en even wachten tot iedereen er is.
- We vinden hygiëne erg belangrijk. Onze regel is je handen wassen voor het eten en na het toiletbezoek. Dit geldt ook voor pedagogisch medewerker, bovendien moeten we voor het bereiden van voedsel onze handen goed wassen. Kinderen weten dat ze de handen moeten wassen na het toilet bezoek en voor het eten. Echter, vergeten ze het soms wel. Om voor te zorgen dat het goed gebeurt moeten we het regelmatig vragen en controleren. De jongste kinderen hebben toezicht nodig. Vooral de kinderen die buiten in de zandbak gespeeld hebben, moeten de handen goed wassen.
- Onze groepsregels hangen op een duidelijke plek in onze groepsruimte. Als er een nieuw kind komt krijgt deze door een van de andere kinderen een rondleiding en wordt er ook aandacht aan de groepsregels besteedt.
- Bij de voorschoolse opvang bieden we een vaste ochtendstructuur door ze na het brengmoment te vragen wat ze willen doen. Er is een map met seizoensgebonden kleurplaten voor de kinderen die graag willen kleuren, er zijn materialen voor de bouwers en in de winter mogen de kinderen een spelletje op de Wii spelen. Als het tijd is om naar school te gaan brengen wij de kinderen naar hun lokaal gebracht waar wij ze een fijne dag toewensen.
- Onze stagiaires draaien mee met de pedagogisch medewerkers. Afhankelijk van hun opleiding wordt er gekeken waar hun taken liggen. Onze stagiaires komen op vaste dag(gen) in de week waardoor dit voor de kinderen en ouders ook duidelijk is.
- Kinderen die bij ons starten komen een keer een middag wennen. Als kinderen wisselen van basisgroep wordt dit aangegeven bij het kind en de ouders. Dit wordt door de kinderen niet als vervelend ervaren omdat de kinderen op beide groepen spelen en ze zo ook de andere kinderen en pedagogisch medewerkers kennen. Kinderen die starten of wisselen van basisgroep krijgen extra aandacht van de pedagogisch medewerkers.
- Eten en drinken doen de kinderen in hun eigen basisgroep, daarna mogen de kinderen spelen op alle groepen. Ook de activiteiten die we aanbieden zijn voor beide groepen.
- Nieuwe kinderen krijgen vooraf met hun ouders een rondleiding door de bso. Op hun eerste dagen krijgen ze extra aandacht en proberen we het kind te koppelen aan een vriendje die hem/haar meeneemt in het ritme.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- Kinderen die aan tafel gaan knutselen geven we dicht bij elkaar een plek aan tafel, zodat ze materialen kunnen delen, ze van elkaar kunnen zien waar ze mee bezig zijn, ze elkaar kunnen helpen bij het kiezen en pakken van materialen, ze makkelijk met elkaar kunnen communiceren. Materialen zijn zeer divers, van melkpakken en eierdozen tot bladeren en takken.
- We stimuleren de creatieve geest van onze kinderen. Ze verzinnen vaak hun eigen fantasiespel. In een apart lokaal mogen de acteurs en actrices hun toneelstuk zelf regisseren en voordragen. Samen werken ze aan een verhaallijn om tot slot als de ouders ze komen ophalen een voorstelling te geven.
- Ook dansen is favoriet. Onze ruimte is niet groot, maar dat hindert de kinderen niet om een plekje te zoeken om hun danspasjes te oefenen. We stimuleren ze om samen hun verborgen talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen.
- Kinderen bij de voorschoolse opvang maken we bewust van elkaar behoeftes in de ochtend, zodat ze rekening met elkaar houden tijdens het spelen. Het contact met elkaar is hierdoor positief.
- Wij werken geregeld samen het kinderdagverblijf. Door samen onze moestuintjes te poten in de tuin van het kinderdagverblijf of door samen de buurt schoon te houden. Zo leren onze kinderen met de jongere kinderen om te gaan en ze te helpen bij activiteiten.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- Als we met een kind praten, kijken we kinderen aan en noemen ze bij de naam. Anderzijds verwachten we ook van hen, dat ze iemand aankijken als ze iets zeggen of als er iets gezegd wordt. We praten met elkaar en zeggen wat we vinden in plaats van schoppen, slaan of schelden. We vragen aan kinderen wat ze willen, wat ze vinden of wat een oplossing is.
- We leren kinderen dat ze voorzichtig en met respect om moeten gaan met de spullen uit de natuur. Je breekt niet zomaar takken af of maakt planten kapot. Voorbeeld: een kind drukt alle kleine beestjes dood. We spreken het kind hierop aan: "Een lieveheersbeestje is ook een dier, die net als jij wil spelen, die mag je toch niet zomaar doodmaken? Een lieveheersbeestje is nuttig, het eet de luisjes op, die planten doodmaken. Kijk we laten hem op een blaadje lopen en leggen het dan tussen de plantjes in de tuin".
- Kinderen maken regelmatig een mooi bouwwerk met Kapla of van Lego. We prijzen ze en willen het ook aan andere kinderen laten zien. Dit kunstwerk mogen ze dan laten staan. Andere kinderen mogen dit dan niet zomaar afbreken.
- Ook met spelmateriaal gaan we zuinig en voorzichtig om: met kleine spullen, boeken en spelletjes zitten we aan tafel, we stimuleren de kinderen om op te ruimen als ze klaar zijn met spelen. We zorgen dat het spelmateriaal netjes, compleet en overzichtelijk in de kasten te vinden is. Als iets kwijt is, gaan we zoeken.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Iedere dag is er wel even een momentje met ouders waarin we vertellen hoe het kind het heeft gehad op de bso. Bij de ene duurt dit moment wat langer dan de andere. Het is voor ouders ook het moment om vragen te stellen.
- Bij de start van de bso is er een plaatsingsgesprek. Dit is voor ouders en medewerker van de bso een moment om kennis te maken en eventueel dingen af te stemmen over het kind. Na een maand worden de ouders uitgenodigd voor een evaluatie gesprek. Hierin wordt gezamenlijk gekeken hoe de eerste maand is verlopen.
- Alle kinderen worden op de bso gevolgd door middel van een kind-volg-systeem. Dit wil zeggen dat we observaties uitvoeren met betrekking tot het welbevinden van het kind. Na de observaties nodigen we de ouders uit voor een tien minuten gesprek. Dit is niet verplicht. Als het nodig is kan de pedagogisch medewerker van de groep de ouders vragen om een afspraak te maken voor een gesprek.
- Kinderen vinden het erg leuk om iets voor hun ouders te maken. Zo worden er vishengels van takken gemaakt, kettingen van madeliefjes gemaakt en stillevens geschilderd.
- Als een kind gevallen is op school, wordt dit door de leerkracht overgedragen aan de pedagogisch medewerkers van de bso. Ook wordt er afgestemd wie de ouders op de hoogte brengt. Als er een kind niet is op de bso, kan je aan de leerkracht navragen of het kind wel of niet op school was voordat je de ouders belt.
- We houden ouders op de hoogte van wat er gebeurt via het Ouderportaal. Daar zetten we regelmatig berichten op, al dan niet ondersteund met een foto.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Elke pedagogisch medewerker heeft de EHBO cursus voor kinderen gevolgd. Deze wordt elke anderhalf jaar herhaald.
- We proberen samen de ruimte zo schoon mogelijk te houden, door alles meteen af te wassen en alle theedoeken dagelijks te verwisselen.
- In het geval van kinderen die in hun broek plassen, zijn er altijd vanuit de bso schone (leen)onderbroeken en broeken aanwezig.
- Als kinderen iets spannend vinden, kijken we samen wat we hieraan kunnen doen. Dus stapje voor stapje verder gaan onder onze begeleiding en/of met een vriendje of vriendinnetje en waar nodig in overleg met de ouders. Op deze manier zorgen we voor positieve stimulatie en succeservaring van het kind.
- De deuren van de lokalen blijven open waardoor het personeel alles kan horen. Ook loopt het personeel geregeld rond zodat ze alles in de gaten kunnen houden. Met constant iemand in de buurt wordt het vierogenprincipe gewaarborgd.
- Onze achterwacht zijn medewerkers van het kinderdagverblijf. Op het moment dat er daar niemand is, fungeert kindercentrum Drakenfort aan de Broeksingel als onze achterwacht.
- Omdat er geen omheining om het buitenterrein is, zijn er altijd pedagogisch medewerkers buiten aanwezig zodat zij de veiligheid kunnen bewaken, zeker aangezien er ook buitenstaanders op het buitenterrein aan het spelen zijn.
- Wanneer er een incident voordoet waarbij een kind een verwonding oploopt, kijken we of een aanpassing aan het gebouw of een speeltoestel nodig is. In veel gevallen is dit niet zo, maar een keertje extra kijken kan nooit kwaad.

Vierogenprincipe

Dit principe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Hoewel dit voor de bso leeftijd niet wettelijk verplicht is, hebben we ervoor gekozen hier toch bij alle bso teams invulling aan te geven. In onze bso realiseren we dit door altijd met z'n tweeën te werken.

De uitwerking van het vierogenprincipe hebben we besproken met de oudercommissie.

Achterwacht

In situaties dat er bij de bso weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is er altijd iemand van het naastgelegen kinderdagverblijf aanwezig. Mocht het kinderdagverblijf op dat moment deze achterwacht functie niet kunnen uitvoeren, dan is er een andere volwassene in het gebouw zoals bij voorbeeld een administratief ondersteuner of de clustermanager.